
OPSCRIFT

Vergadering van 12 oktober 2016

Nummer: 2016_MV_00445

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Mieke Bouve: Zelfverminking bij jongeren op school.

Raadslid(-leden):

Mieke Bouve - sp.a

Bevoegd:

Elke Decruynaere

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting:

Maar liefst 1 op de 5 jongeren tussen 12 en 18 jaar heeft zich al eens bewust verwond, blijkt uit een onderzoek aan de VUB (prof. Imke Baetens).

De rol van de sociale media is hierin vandaag niet onbelangrijk. Jongeren zijn de laatste jaren veel individueler en meer teruggetrokken gaan leven.

Daardoor kunnen ze vaak moeilijk hun emoties uiten en wordt zelfverminking al gauw een manier om die emoties er toch uit te laten.

En voorbeelden en tips op sociale media kunnen dat zeker versterken .

CLB-medewerkster Nadine Callens stelt voor om in scholen een verbod uit te vaardigen om openlijk te krassen of verwondingen te tonen aan medeleerlingen. Meer nog, ze pleit zelfs voor een ruimte waar jongeren zich (veilig en discreet) kunnen verwonden.

Persoonlijk pleit ik voor het creëren van een open klimaat, waarin **praten** over de problemen veel doeltreffender kan zijn.

Professor Baetens en haar team zijn ondertussen gestart met een preventieproject op school. Het loopt al in zeven scholen en bevat o.a. een preventiepakket, gebaseerd op een programma dat in Nederland al geholpen heeft in extra lessen zelfverminking.

Uiteraard is ook preventie van ouders heel belangrijk, want maar 1 op de 3 ouders is op de hoogte van zelfverminking bij hun kinderen.

Vraag:

- Kan de schepen kort toelichten hoe de situatie omtrent zelfverminking is op de Gentse scholen?
- Staat de schepen achter het idee om zo een speciale "ruimte" te creëren in de Gentse scholen?
- Bent u voorstander om zo een specifiek preventieproject op te starten in onze Gentse scholen?
- Zit er in het bestaande lessenspakket in de scholen, ruimte om de problematiek "zelfverminking bij jongeren" nog meer te duiden en vooral bespreekbaar te maken?

ANTWOORD

12 oktober 2016

Het thema is meer dan actueel omdat we midden in de week van de Geestelijke gezondheid zitten.

- Er gaan deze week op verschillende locaties **in Gent** heel wat activiteiten door die helpen om de mentale veerkracht te versterken van alle Gentenaars en jongeren uiteraard. Alles staat op www.gezonde.stad.gent

-

Situatie op de Gentse scholen

- Zoals in heel Vlaanderen worden ook Gentse scholen geconfronteerd met jongeren die aan automutilatie doen. Scholen geven aan dat het vooral meisjes zijn die dit doen, maar het komt ook voor bij jongens. Dikwijls houden leerlingen het verborgen tot ze een vertrouwenspersoon gevonden hebben. Dit kan een leerkracht, een medeleerling, een begeleider,... zijn. Als het gesignaleerd wordt, gaat de leerkracht of de leerlingbegeleider in gesprek met de leerling.
- Het Stedelijk Kunstinstituut bijvoorbeeld ontwikkelde in samenwerking met het iCLB vorig schooljaar een stappenplan over hoe om te gaan met automutilatie bij leerlingen. Zo een plan is voor leerkrachten een welgekomen houvast om met de problematiek om te gaan. Het is het voornemen om dit stappenplan ook te implementeren in de andere stedelijke secundaire scholen.

- Ik verwijs in dit verband ook naar het zorgcontinuüm om de samenwerking school-CLB te kaderen voor alle werkingsdomeinen dus ook werking in kader van zelf verminkend gedrag. Dit kader biedt een goed houvast om tot afspraken en taakverdeling school-CLB te komen.
- In dit verband verwijs ik ook graag naar het antwoord van de VWVJ (Vlaamse wetenschappelijke vereniging voor jeugdgezondheidszorg) op een parlementaire vraag over het onderwerp zelfverwonding. Ik kan u dat antwoord desgewenst bezorgen.

-

Zit het standaard in de lespakketten

- Automutilatie bij jongeren is niet standaard in de lespakketten opgenomen. De scholen geven aan dat het thema wel aan bod komt tijdens lessen levensbeschouwing. Dit gebeurt telkens in een breder kader. De verwondingen zijn immers maar een uiting van een onderliggend en dieper probleem. Jongeren die aan zelfverminking doen, stimuleren elkaar daar dikwijls ook in. Ook de rol van sociale media wordt daarbij besproken.

Over de vraag 'of ik voorstander ben om zo een specifiek preventieproject in Gent op te starten

- De scholen geven aan dat een preventiepakket zinvol kan zijn, indien alle betrokken partijen (leerlingen, leerkrachten, begeleiders, ouders, externen) aan bod komen. Zij stellen wel dat het doeltreffender wordt als dit deel zou uitmaken van een algemeen preventieproject over geestelijke gezondheid bij jongeren en het bespreekbaar maken van moeilijkheden en/of psychologische problemen.
- Ik had begrepen dat de preventieprojecten van prof. Baetens ook breder zijn en o.a. gaan over het opkrikken van het zelfvertrouwen bij leerlingen. **Dat sport dus met wat scholen aangeven**
- Het geven van een preventiepakket in de lessen kan het best werken indien er werk wordt gemaakt van een veilig schoolklimaat. Dit is een grote voorwaarde voor het welbevinden van de leerling. Preventie begint met het creëren van een goede sfeer, een sfeer van open communicatie, van inspraak, een zorgzame school waarbij ieder vanuit zijn functie met de leerlingen omgaat: warmte, respect, een luisterend oor...

Good practices zijn zeker

Het boven vermoede stappenplan

De recent ontwikkelde clb-chat.

- Waar jongeren -na schooltijd tot 20 u- individueel in gesprek kunnen gaan met een clb medewerker

- En het Gentse Action for Teens:
 - Action for Teens Gent zet zich in om voor jongeren tussen de 12 en de 25 jaar - met kans op het ontwikkelen van geestelijke gezondheidsproblemen- een laagdrempelige, snel inzetbare, intersectorale en multidisciplinaire hulpverlening te bieden.
 - Het is een samenwerking tussen JAC, CAW, VZW Toppunt, de 2 centra geestelijke gezondheidszorg, UZ gent afdeling kinderpsychiatrie en de gezondheidsdienst van de Stad Gent

Beide thema's worden deze week gepromoot.

Ik ben ook fier dat de VIP school, één van de ambassadeurs was voor de wereld-dag Geestelijke gezondheid van afgelopen maandag 10 oktober 2016.

Over het inrichten van een specifieke ruimte op school kan ik kort zijn

Noch de scholen noch ikzelf vinden dat een goed idee. Zulke ruimtes inrichten vraagt bovendien een specifieke know how en begeleiding die schoolteams niet bezitten of kunnen bieden.

En inderdaad, een open klimaat creëren waarin over dergelijke problemen kan gepraat worden is veel doeltreffender.

Daarom vind het idee van prof. Imke Baetens zo een ruimte ook een slecht idee.

In de psychiatrie gebeurt dat maar dat is onder leiding van professionals.
